

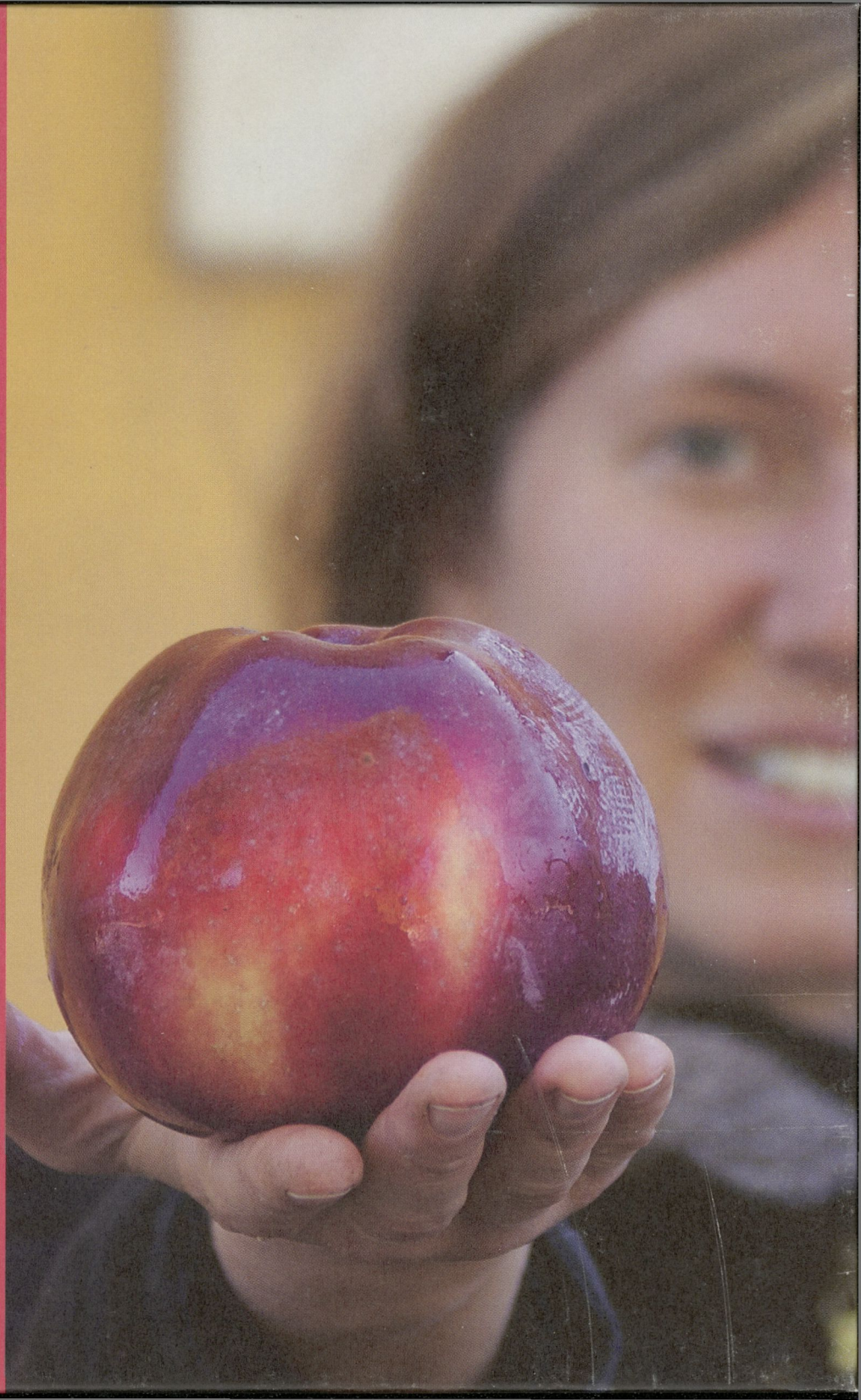
VÅR VARDAG - DITT MUSEUM FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

FATABUREN

2017

VÅR VARDAG - DITT MUSEUM

Red. Anders Carlsson

Nordiska museets och Skansens årsbok

FATABUREN – Nordiska museets och Skansens årsbok – är en skatt av kulturhistoriska artiklar som har publicerats under mer än ett sekel.

Årsboken började som ett häfte med rubriken »Meddelanden«, redigerat 1881 av museets grundare Artur Hazelius för den stödjande krets som kallades Samfundet för Nordiska museets främjande. 1884 publicerades den första kulturhistoriska artikeln och när publikationen 1906 bytte namn till »Fataburen. Kulturhistorisk tidskrift« kom de vetenskapliga uppsatserna att dominera innehållet. Från och med 1931 fick årsboken en mer populär inriktning och i stora drag den form som den har i dag. Fataburen har sedan dess förenat lärdom och sakkunskap med syftet att nå en stor publik.

Fataburen är också en viktig länk mellan Nordiska museet och Skansen, två museer med en gemensam historia och en gemensam vänförening. Varje årsbok har ett tematiskt innehåll som speglar insatser och engagemang i de båda museerna, men verksamhetsberättelserna trycks numera separat och kan rekvireras från respektive museum.

Ekonomiskt stöd från Samfundet Nordiska museets och Skansens Vänner gör utgivningen av Fataburen möjlig.

NORDISKA MUSEET

SKANSEN

Fataburen 2017

Nordiska museets förlag

Box 27820

115 93 Stockholm

www.nordiskamuseet.se/förlag

www.nordiskamuseet.se/fataburen

www.fataburen.se

© Nordiska museet och respektive författare 2017

Redaktör Anders Carlsson

Medredaktör Ewa Kron

Bildredaktör Marie Tornehave

Bildbehandling Karolina Kristensson och Peter Segemark

Omslag och grafisk form Lena Eklund, Kolofon

Översättning Alan Crozier

Omslagets framsida Klara Holmqvist, sektionschef för trädgården vid Nordiska museets avdelning Julita gård, skriver i denna bok om humle, pelargoner, pioner och frukt. Foto: Peter Segemark, © Nordiska museet.

Pärmarnas insidor De nya tapeterna i Tottieska huset på Skansen är tillverkade av företaget Handtryckta Tapeter Långholmen AB. Mönstren är kopior av original av Johan Norman (1744–1808) som finns representerad i Nordiska museets samlingar. Foto: Handtryckta Tapeter Långholmen AB.

Tryck och repro Italgraf Media AB, Stockholm 2017

ISSN 0348 971 X

ISBN 978 91 7108 598 6

Biblioteket och modet

Nordiska museets biblioteks boksamling omfattar i dag drygt 3 800 hyllmeter böcker och tidskrifter. Framför allt samlar vi in material inom nordisk kulturhistoria från 1520 till nutid, där viktiga områden är etnologi, dräkthistoria, konsthantverk, mat och dryck samt svensk topografi. Bibliotekets samlingar har speglat och ska spegla museets arbete, utställningar och forskning genom tiderna.

Det stora beståndet av böcker om dräkt (kläder) förklaras i sin tur av att fyrtio procent av museets föremålssamlingar består av dräkt och textil. Denna bokmängd kan grovt delas in i tre delar: böcker, tidskrifter och reklam. Huvudparten av dräktböckerna står i den del av samlingen som bibliotekets besökare själva får röra sig i.

Men den största delen av materialet om dräkt är inte böcker utan tidskrifter, varav många av våra ca 200 titlar kretsar kring det vi i dag kallar mode. En stor del av dessa tidskrifter är gåvor och många har vi enbart några få årgångar eller enstaka nummer av. De äldsta är från slutet av 1700-talet, som till exempel *Journal des Luxus und der Moden* och *Journal für Fabrik Manufaktur Handlung Kunst und Mode*. Till tidskrifterna från sent 1800-tal och framåt hör *Nyaste journal för damer*, *La Saison*, *American gentleman*, *Vogue*, *Mode-nytt*, *Tailor & cutter* och *Harpers Bazaar*. Listan kan göras lång.

Den stora mängden tidskrifter gör att det är svårt att snabbt få överblick, trots att alla är katalogiserade i vår biblioteksdatabas. Hur presenterar man dem på bästa sätt? Vi har valt att visa upp dem i en tidslinje på webben, där vi visar vilka år vi har den aktuella tidskriften och en bild av det äldsta numret hos oss. Tidslinjen innehåller omkring 120 av bibliotekets dryga 200 modetidskrifter och målet är att få med alla.

Åren 2012-2015 deltog Nordiska museet i det EU-finansierade projektet *Europeana fashion* tillsammans med ett antal andra europeiska institutioner. Från biblioteket digitaliserades över tusen bilder från äldre svenska modetidningar. Bilderna från museet finns tillgängliga via webbplatsen www.europeana-fashion.eu och Wikimedia Commons.

Den del av samlingen som är svårast att finna är reklamen, som finns i vår slutna samling och innehåller drygt 19 000 broschyrer inom en mängd områden. Metoderna för insamling har varierat och samlingen är därför brokig. I dag innehåller den framför allt svenskt material från sent 1800-tal till nutid. På det specifika temat mode har vi bland annat reklam från Ellos, H&M, Gudrun Sjödén och några enstaka kataloger från Mah-Jong. På olika sätt ger dessa sviter inblickar i historien om det moderna Sverige.

MATHILDA ÄNGKVIST är bibliotekarie vid Nordiska museet.